

5 Särskolan

Education for pupils with learning disabilities

Sida/ Page	Tabell/ Table		
92		Inledande text	Text
93	5.1	Elever i den obligatoriska särskolan läsåren 1993/94 – 2001/02 fördelade efter utbildningsform, årskurs och kön	Pupils in education for pupils with learning disabilities by type of education, year and sex
94	5.2	Undervisningsformer i den obligatoriska särskolan läsåren 1995/96 – 2001/02 fördelade efter huvudman och integration	Tuition forms (teaching modes) of education for pupils with learning disabilities by organiser and integration
96	5.3	Elever i gymnasiesärskolan läsåren 1993/94 – 2001/02 fördelade efter program, årskurs och kön	Students in upper secondary education for pupils with learning disabilities by programmes, year and sex
98	5.4	Undervisningsformer i gymnasiesärskolan läsåren 1997/98 – 2001/02 fördelade efter huvudman och integration	Tuition forms (teaching modes) of education for pupils with learning disabilities by organiser and integration
99	5.5	Lärare i den obligatoriska särskolan läsåren 1997/98 – 2001/02 fördelade efter huvudman, kön, pedagogisk utbildning, anställningsslag, heltidstjänster och lärartäthet	Teachers and headteachers mainly employed in education for pupils with learning disabilities by organiser, sex, teacher training, form of employment, whole-time equivalent and staffing ratio
100	5.6	Lärare i gymnasiesärskolan läsåren 1997/98 – 2001/02 fördelade efter huvudman, kön, pedagogisk utbildning, anställningsslag, heltidstjänster och lärartäthet	Teachers and headteachers for pupils with learning disabilities by organiser, sex, teacher training, form of employment, whole-time equivalent and staffing ratio
101	5.7	Pedagogisk personal och skolläda med huvudsaklig tjänstgöring inom särskolan läsåret 2001/02 fördelade efter personalkategori, kön och ålder	Teachers and headteachers mainly employed in education for pupils with learning disabilities by category, sex and age
102	5.8	Pedagogisk personal och skolläda med huvudsaklig tjänstgöring inom särskolan läsåret 2001/02 fördelade efter pedagogisk högskoleutbildning, kön och personalkategori	Teachers and headteachers mainly employed in education for pupils with learning disabilities by teacher training and category

Särskolan

Beskrivning av statistiken

Elever som på grund av utvecklingsstörning inte kan gå i grundskolan får sin utbildning i särskolan. Den officiella statistiken om särskolan görs på uppdrag av Skolverket. Underlag – i form av gruppbaseade uppgifter – till statistiken samlas in per den 15 oktober, eller närliggande vardag, varje år från samtliga rektorsområden. Uppgifterna täcker såväl kommunala skolor och landstingsskolor som fristående skolor. All officiell statistik om särskolan är totalräknad.

Jämförbarhet

Under den period som statistiken täcker har endast mindre förändringar skett i insamlingen. Det finns därför inte något som talar emot jämförelser mellan åren.

Förklaringar och definitioner

Grundsärskola

Grundsärskolan är avsedd för elever som på grund av utvecklingsstörning inte kan delta i grundskolans undervisning. För placering i grundsärskolan krävs som regel att eleven bedöms kunna lära sig läsa så att han kan tillägna sig övrig undervisning.

Träningskola

Träningskolan är avsedd för dem som inte kan följa undervisningen i grundsärskolan, men som kan tillgodogöra sig annan undervisning. Inom träningskolan är den sociala funktionen samordnad med praktisk färdighetsträning till skillnad mot grundsärskolans mer teoretiska undervisning.

Antal tjänstgörande lärare

Antal personer som tjänstgjorde som lärare, d.v.s. hade en tjänstgöringsomfattning som inkluderade undervisning. Även timanställda lärare och skolledare med undervisning ingår. Däremot ingår inte korttidsanställda – anställda kortare tid än en månad – och lärare som var helt tjänstlediga hela höstterminen.

Andel (%) lärare med pedagogisk utbildning

Andel lärare som har någon pedagogisk högskoleutbildning (med dessa har likställts personer som tidigare förklarats behöriga till statligt reglerade lärartjänster och personer som haft förordnande som behörig lärare).

Antal lärare omräknat till heltidstjänster

Omräkningen till heltidstjänster har gjorts genom en summering av de uppgifter som för varje lärare lämnats om omfattningen av lärarens tjänst.

Källor och annan publicering

Statistik om särskolan publiceras i Skolverkets serie "Barnomsorg, skola och vuxenutbildning i siffror", "Barnomsorg, skola och vuxenutbildning. Jämförelsetal för huvudmän" samt i rapporten "Beskrivande data om barnomsorg, skola och vuxenutbildning".

Statistik finns också på Skolverkets www.skolverket.se och SCB:s www.scb.se hemsidor.

Tabell 5.1

Elever i den obligatoriska särskolan läsåren 1993/94 – 2001/02 fördelade efter utbildningsform, årskurs och kön

Utbildningsform	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Åk 10 ¹	Samtliga elever	därav flickor
1993/94	841	872	836	840	905	834	930	984	879	697	8 618	3 585
Grundsärskola	487	515	538	526	609	518	607	666	626	424	5 516	2 279
Träningsskola	354	357	298	314	296	316	323	318	253	273	3 102	1 306
1994/95	917	916	921	905	862	938	942	958	1 011	726	9 096	3 790
Grundsärskola	532	567	570	596	557	646	617	625	689	516	5 915	2 463
Träningsskola	385	349	351	309	305	292	325	333	322	210	3 181	1 327
1995/96	941	998	985	1 019	979	954	1 014	944	953	756	9 543	3 925
Grundsärskola	524	596	632	655	649	650	723	628	633	482	6 172	2 540
Träningsskola	417	402	353	364	330	304	291	316	320	274	3 371	1 385
1996/97	973	1 008	1 060	1 059	1 075	1 006	1 039	1 054	959	639	9 872	4 048
Grundsärskola	544	600	655	710	700	696	719	749	644	368	6 385	2 642
Träningsskola	429	408	405	349	375	310	320	305	315	271	3 487	1 406
1997/98	1 149	1 049	1 114	1 146	1 186	1 137	1 115	1 132	1 071	611	10 710	4 423
Grundsärskola	686	643	716	747	814	773	804	793	779	346	7 101	2 923
Träningsskola	463	406	398	399	372	364	311	339	292	265	3 609	1 500
1998/99	1 080	1 237	1 156	1 243	1 267	1 270	1 314	1 260	1 107	651	11 585	4 706
Grundsärskola	631	790	738	849	850	899	946	931	794	403	7 831	3 215
Träningsskola	449	447	418	394	417	371	368	329	313	248	3 754	1 491
1999/2000	1 074	1 179	1 387	1 280	1 346	1 386	1 470	1 394	1 322	631	12 469	4 998
Grundsärskola	637	730	929	881	958	978	1 081	1 016	983	375	8 568	3 467
Träningsskola	437	449	458	399	388	408	389	378	339	256	3 901	1 531
2000/01	1 148	1 174	1 380	1 516	1 436	1 513	1 602	1 560	1 515	635	13 479	5 400
Grundsärskola	641	738	925	1 034	1 032	1 104	1 199	1 187	1 164	362	9 386	3 765
Träningsskola	507	436	455	482	404	409	403	373	351	273	4 093	1 635
2001/02	1 086	1 214	1 349	1 534	1 678	1 580	1 730	1 649	1 703	738	14 261	5 746
Grundsärskola	617	760	894	1 036	1 191	1 158	1 298	1 224	1 300	440	9 918	4 016
Träningsskola	469	454	455	498	487	422	432	425	403	298	4 343	1 730

1) Deltagande i årskurs 10 är frivilligt.

Särskolan

Tabell 5.2

Undervisningsformer i den obligatoriska särskolan läsåren 1995/96 – 2001/02 fördelade efter huvudman och integration

Läsår	Antal elever i obligatorisk särskola		
	Grund- särskola	Tränings- skola	Samtliga
Huvudman Integration ¹			
1995/96	6 172	3 371	9 543
1996/97	6 385	3 487	9 872
1997/98	7 101	3 609	10 710
Integrerade	1 387	–	1 387
Kommuner	6 920	3 492	10 412
Integrerade	1 362	–	1 362
Landsting	12	4	16
Integrerade	–	–	–
Fristående	169	113	282
Integrerade	25	–	25
1998/99	7 831	3 754	11 585
Integrerade	1 623	–	1 623
Kommuner	7 706	3 572	11 278
Integrerade	1 610	–	1 610
Landsting	13	1	14
Integrerade	–	–	–
Fristående	112	181	293
Integrerade	13	–	13
1999/2000	8 568	3 901	12 469
Integrerade	1 729	–	1 729
Kommuner	8 403	3 739	12 142
Integrerade	1 689	–	1 689
Landsting	12	2	14
Integrerade	–	–	–
Fristående	153	160	313
Integrerade	40	–	40
2000/01	9 386	4 093	13 479
Integrerade	2 111	–	2 111
Kommuner	9 197	3 950	13 147
Integrerade	2 059	–	2 059
Landsting	12	2	14
Integrerade	–	–	–
Fristående	177	141	318
Integrerade	52	–	52

Tabell 5.2 (forts.)

Läsår Huvudman Integration ¹	Antal elever i obligatorisk särskola		
	Grund- särskola	Tränings- skola	Samtliga
2000/01	9 918	4 343	14 261
Integrerade	2 197	–	2 197
Kommuner	9 678	4 156	13 834
Integrerade	2 138	–	2 138
Landsting	11	2	13
Integrerade	–	–	–
Fristående	229	185	414
Integrerade	59	–	59

1) Elev från obligatorisk särskola som undervisades i grundskola.

Särskolan

Tabell 5.3

Elever i gymnasiesärskolan läsåren 1993/94 – 2001/02 fördelade efter program, årskurs och kön

Utbildningsform	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Samtliga elever	därav kvinnor
1993/94	1 082	958	850	887	3 777	1 632
1994/95	1 031	980	895	848	3 754	1 600
1995/96	1 099	956	919	900	3 874	1 642
1996/97	1 226	1 043	928	853	4 050	1 645
1997/98	1 218	1 225	1 009	870	4 322	1 783
1998/99	1 255	1 166	1 145	944	4 510	1 848
1999/2000	1 359	1 221	1 089	1 104	4 773	1 952
Nationella program	500	472	390	426	1788	692
därav Fordon (FP)	26	21	13	14	74	3
Handels- och adm. (HP)	90	79	75	89	333	170
Hotell- och restaurang (HR)	148	133	123	115	519	343
Industri (IP)	80	95	72	98	345	13
Medie (MP)	7	23	13	8	51	23
Naturbruk (NP)	81	76	63	80	300	58
Övriga program	68	45	31	22	166	82
Specialutformade program	262	188	147	122	719	306
Individuella program	597	561	552	556	2266	954
därav Yrkesträning	400	342	373	369	1484	630
Verksamhetsträning	197	219	179	187	782	324
2000/01	1 577	1 319	1 147	1 101	5 144	2 111
Nationella program	621	504	482	383	1 990	798
därav Fordon (FP)	43	27	20	13	103	2
Handels- och adm. (HP)	95	68	75	57	295	155
Hotell- och restaurang (HR)	164	151	137	132	584	357
Industri (IP)	89	90	84	65	328	15
Medie (MP)	19	13	22	15	69	26
Naturbruk (NP)	98	79	80	67	324	82
Övriga program	113	76	64	34	287	161
Specialutformade program	350	269	177	160	956	414
Individuella program	606	546	488	558	2 198	899
därav Yrkesträning	376	339	293	335	1 343	549
Verksamhetsträning	230	207	195	223	855	350

Tabell 5.3 (forts.)

Utbildningsform	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Samtliga elever	därav kvinnor
2001/02	1 729	1 468	1 219	1 118	5 534	2 257
Nationella program	696	592	459	436	2 183	825
därav Estetiskt (ES)	61	63	45	40	209	138
Fordon (FP)	63	42	26	23	154	4
Handels- och adm. (HP)	81	90	59	59	289	148
Hotell- och restaurang (HR)	159	150	137	116	562	339
Industri (IP)	116	101	86	90	393	21
Medie (MP)	23	18	11	17	69	24
Naturbruk (NP)	111	95	74	74	354	81
Övriga program	82	33	21	17	153	70
Specialutformade program	407	306	241	159	1 113	511
Individuella program	626	570	519	523	2 238	921
därav Yrkesträning	397	371	323	307	1 398	565
Verksamhetsträning	229	199	196	216	840	356

Särskolan

Tabell 5.4

Undervisningsformer i gymnasiesärskolan läsåren 1997/98 – 2001/02 fördelade efter huvudman och integration

Läsår	Antal elever i gymnasiesärskola			
	Yrkesförbe- redande linjer/ program	IV-program ¹		Samtliga
		Yrkes- träning	Verksam- hetsträning	
1997/98	2 024	1 644	654	4 322
1998/99	2 341	1 482	687	4 510
Integrerade	132	66	18	216
Kommuner	2 153	1 334	625	4 112
Integrerade	132	66	18	216
Landsting	106	39	12	157
Integrerade	—	—	—	—
Fristående	82	109	50	241
Integrerade	—	—	—	—
1999/2000	2 507	1 484	782	4 773
Integrerade	139	36	8	183
Kommuner	2 282	1 374	683	4 339
Integrerade	138	36	8	182
Landsting	123	31	13	167
Integrerade	—	—	—	—
Fristående	102	79	86	267
Integrerade	1	—	—	1
2000/01	2 946	1 343	855	5 144
Integrerade	221	42	10	273
Kommuner	2 709	1 290	715	4 714
Integrerade	217	42	10	269
Landsting	122	41	13	176
Integrerade	4	—	—	4
Fristående	115	12	127	254
Integrerade	—	—	—	—
2001/02	3 296	1 398	840	5 534
Integrerade	179	43	9	231
Kommuner	3 040	1 260	756	5 056
Integrerade	161	43	9	213
Landsting	140	37	13	190
Integrerade	3	—	—	3
Fristående	116	101	71	288
Integrerade	15	—	—	15

1) Från och med läsåret 1995/96 insamlas yrkesträning och verksamhetsträning under rubriken IV-program.

2) Elev från gymnasial särskola som undervisades i gymnasieskola.

Tabell 5.5

Lärare i den obligatoriska särskolan läsåren 1997/98 – 2001/02 fördelade efter huvudman, kön, pedagogisk utbildning, anställningsslag, heltidstjänster och lärartäthet

Läsår Huvudman	Antal tjänstgörande			Andel (%) med peda- gogisk ut- bildning	Andel (%) med tills- vidarean- ställning	Antal lärare omräknat till heltids- tjänster	Antal lärare (heltidstj.) per 100 elever
	Totalt	därav					
		Kvinnor	Män				
1997/98	3 653	2 920	733	92	81	2 391	26,4
därav							
Kommun	3 642	2 913	729	92	81	2 385	26,4
Landsting	11	7	4	73	64	6	39,3
1998/99	3 739	3 004	735	90	80	2 486	25,7
därav							
Kommun	3 731	2 999	732	90	80	2 480	25,6
Landsting	8	5	3	63	50	6	41,6
1999/2000	3 870	3 126	744	90	81	2 626	25,1
därav							
Kommun	3 861	3 121	740	90	81	2 620	25,1
Landsting	9	5	4	44	44	6	44,9
2000/01	4 198	3 367	831	87	80	2 884	25,4
därav							
Kommun	4 081	3 276	805	87	80	2 800	25,2
Landsting	11	8	3	36	55	6	41,1
Fristående	106	83	23	62	81	79	29,6
2001/02	4 482	3 594	888	85	80	3 044	25,3
därav							
Kommun	4 308	3 458	850	86	80	2 925	25,0
Landsting	11	8	3	55	91	7	53,8
Fristående	164	129	35	65	87	113	33,4

Särskolan

Tabell 5.6

Lärare i gymnasiesärskolan läsåren 1997/98 – 2001/02 fördelade efter huvudman, kön, pedagogisk utbildning, anställningsslag, heltidstjänster och lärartäthet

Läsår Huvudman	Antal tjänstgörande			Andel (%) med peda- gogisk ut- bildning	Andel (%) med tills- vidarean- ställning	Antal lärare omräknat till heltids- tjänster	Antal lärare (heltidstj.) per 100 elever
	Totalt	därav					
		Kvinnor	Män				
1997/98	1 422	901	521	89	82	996	25,5
därav							
Kommun	1 347	867	480	90	83	955	25,5
Landsting	77	34	43	77	75	41	25,2
1998/99	1 480	922	558	87	82	1 051	25,9
därav							
Kommun	1 415	894	521	88	82	1 014	26,0
Landsting	66	28	38	68	74	37	23,3
1999/2000	1 562	993	569	87	81	1 132	26,2
därav							
Kommun	1 500	965	535	88	81	1 083	26,0
Landsting	63	29	34	65	62	49	29,2
2000/01	1 717	1 092	625	83	81	1 214	24,9
därav							
Kommun	1 526	982	544	86	81	1 082	24,3
Landsting	69	29	40	62	67	49	28,5
Fristående	124	82	42	53	85	83	32,8
2001/02	1 851	1 175	676	80	81	1 334	25,2
därav							
Kommun	1 638	1 050	588	84	81	1 179	24,3
Landsting	79	35	44	51	68	55	29,5
Fristående	135	90	45	54	88	100	36,7

Tabell 5.7

Pedagogisk personal och skolledare med huvudsaklig tjänstgöring inom särskolan läsåret 2001/02 fördelade efter personalkategori, kön och ålder

Personalkategori	Åldersfördelning ¹ (%)								Totalt antal	Medel-ålder (år)
	–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–		
Samtliga	8	6	9	13	19	21	17	8	5 874	46
Kvinnor	7	6	8	13	19	21	17	8	4 773	46
Män	10	7	9	10	17	20	17	9	1 101	46
Lärare grundsärskola	5	6	7	11	20	23	20	8	1 482	48
Kvinnor	5	6	7	11	21	23	20	8	1 287	48
Män	6	8	9	10	18	23	18	8	195	47
Lärare träningsskola	3	4	6	15	20	26	19	7	940	48
Kvinnor	3	4	6	14	19	26	19	7	864	48
Män	4	5	8	17	32	17	13	4	76	46
Speciallär./specialpedagoger	3	3	5	12	22	22	21	12	534	49
Kvinnor	2	3	5	12	23	22	22	12	479	50
Män	9	5	11	9	13	25	15	13	55	47
Lärare prakt./est. ämne	7	6	10	13	16	19	19	11	587	47
Kvinnor	7	5	9	14	14	18	20	13	418	48
Män	7	8	12	11	18	22	16	7	169	46
Lärare yrkesämne	3	4	8	8	18	24	23	12	661	49
Kvinnor	4	4	9	10	19	24	21	10	354	48
Män	2	3	6	7	16	24	26	15	307	51
Övrig pedagogisk personal ²	17	9	13	16	17	14	10	3	1 608	41
Kvinnor	15	9	13	17	18	15	11	3	1 328	42
Män	28	12	11	11	15	11	8	4	280	39
Rektorer	2	2	4	2	21	27	23	19	48	52
Kvinnor	3	3	6	3	24	24	21	18	34	51
Män	–	–	–	–	14	36	29	21	14	54
Övriga skolledare	–	–	7	21	29	14	14	14	14	49
Kvinnor	–	–	11	22	33	22	–	11	9	47
Män	–	–	–	20	20	–	40	20	5	52

1) Ålder vid 2001 års slut.

2) Övriga lärarkategorier samt förskollärare, fritidspedagoger, fritidsledare och barnskötare.

Särskolan

Tabell 5.8

Pedagogisk personal och skolledare med huvudsaklig tjänstgöring inom särskolan läsåret 2001/02 fördelade efter pedagogisk högskoleutbildning, kön och personalkategori

Pedagogisk högskoleutbildning Kön	Personalkategori								Samtliga
	Lärare grund-sär-skola	Lärare trä-nings-skola	Spe-cial-lärare/spe-cial-ped.	Lärare prak-tiskt/este-tiskt ämne	Lärare yrkes-ämne	Övrig peda-gogisk perso-nal ¹	Rekto-rer	Övriga skol-ledare	
Samtliga	1 482	940	534	587	661	1 608	48	14	5 874
därav kvinnor	1 287	864	479	418	354	1 328	34	9	4 773
Förskolläraryrkesutbildning	176	164	50	15	36	340	3	5	789
därav kvinnor	169	159	47	9	29	315	3	4	735
Fritidspedagogutbildning	38	45	10	6	19	155	2	—	275
därav kvinnor	35	37	7	6	10	123	1	—	219
Läraryrkesutb. f. grundskolans lägre åldrar	312	26	35	6	18	40	6	—	443
därav kvinnor	268	21	29	3	11	32	3	—	367
Ämnesläraryrkesutbildning	41	3	4	13	18	13	2	—	94
därav kvinnor	28	3	—	7	9	9	—	—	56
Musikläraryrkesutbildning	6	4	2	43	2	5	—	—	62
därav kvinnor	4	3	1	31	1	3	—	—	43
Idrottsläraryrkesutbildning	8	4	1	61	2	4	1	—	81
därav kvinnor	8	4	1	45	1	3	—	—	62
Bildläraryrkesutbildning	3	1	—	10	—	2	—	—	16
därav kvinnor	3	1	—	6	—	2	—	—	12
Hushållsläraryrkesutbildning	6	2	3	115	10	14	—	1	151
därav kvinnor	6	2	3	112	10	14	—	1	148
Slöjdläraryrkesutbildning	4	4	2	61	21	6	1	—	99
därav kvinnor	3	3	2	30	6	3	1	—	48
Modersmålsläraryrkesutbildning	1	—	—	—	—	2	—	—	3
därav kvinnor	1	—	—	—	—	2	—	—	3
Vårdläraryrkesutbildning	7	5	—	—	14	4	2	1	33
därav kvinnor	6	5	—	—	14	4	2	1	32
Läraryrkesutbildning jord/skog/trädgård	—	—	—	—	28	2	—	—	30
därav kvinnor	—	—	—	—	7	—	—	—	7
Läraryrkesutbildning industri/hantverk	8	1	—	8	89	7	—	—	113
därav kvinnor	—	—	—	3	2	1	—	—	6
Läraryrkesutbildning handel/kontor	—	—	1	1	17	4	—	—	23
därav kvinnor	—	—	1	1	16	3	—	—	21
Specialpedagogutbildning	666	595	374	93	250	152	19	4	2 153
därav kvinnor	593	551	345	71	167	118	14	2	1 861
Övrig pedagogisk utbildning	17	8	6	10	6	19	3	1	70
därav kvinnor	14	8	6	8	3	14	2	—	55
Annan "behörighet"	11	4	3	6	12	14	9	2	61
därav kvinnor	7	2	2	4	6	9	8	1	39
Pedagogisk utbildn. saknas	178	74	43	139	119	825	—	—	1 378
därav kvinnor	142	65	35	82	62	673	—	—	1 059

1) Övriga lärarkategorier samt förskollärare, fritidspedagoger, fritidsledare och barnskötare.